

Soru: Ama Buharî, Müslim ve diğer Sünnî Sihah sahiplerinin, bu insanlara, Şîî olduklarını bilmeden güvendikleri düşünülemez mi?

Bu âlimler tüm ömürlerini, hadis toplamaya, onları rivayet etmeye ve ravilerinin hayatları hakkında bilgi toplamaya adanmışlardı. Çoğu hakkında lehlerinde yazan rical kitapları (ravilerin güvenilir olup olmadığını araştıran bilim) bulunmaktadır. Rivayet edilen hadislerin ravilerini seçerken, yaptıkları tercihlerden onların katı bir Sünnî görüşüne sahip oldukları söylenebilse de, yine de adil olarak değerlendirdikleri Şîilere güvenmişlerdir. Onların Şîî olmalarını kınadıkları halde!

Bu durumda, Buhari, Müslim ve diğerlerin için, bu Şîî ravilerin gerçek inançları hakkında bilgi sahibi değillerdi demek, onların kendi alanlarında **yeteneksiz** olduklarını söylemek anlamına gelir!!!

Soru: Ama neden onlar sadece Sünnî ravilere dayanmadılar ki?

Onlar büyük bir olasılıkla, Şîîliğe büyük bir özen ile her türlü iftirayı yakıştıran *bazı* Sünnî kardeşlerimiz gibi, dar düşünceli ve taassuplu değillerdi. Zikredilen menkıbelerden de, tarihi olaylara dayanarak, bazı halifelere veya sahabiye karşı olmanın, geçmiş devirlerin Sünnî alimleri tarafından, hoşgörü ile karşılandığı anlaşılıyor.

Soru: Şia da kendi hadis kitaplarında Sünnî ravilere dayanıyor mu?

Sünnî ravi, Peygamberin (s) ev halkına (*Ehl-i Beyt*) düşman olmakla tanınmıyorsa, ve adil olarak değerlendiriliyorsa, Şîî rivayetçileri tarafından kabul ediliyor.

Sonuç:

Şîî raviler vasıtasıyla rivayet edilen hadisler elenirse, Sünnî hadis neşriyatının önemli bir kısmın varlığının yok olacağı bir gerçektir. Şîî inancı her zaman vardı ve Sünnî görüşlerin yanında geçerli bir alternatif olmaya devam edecektir.

Hakiki İslam hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek için, aşağıdaki sayfayı ziyaret ediniz.

<http://al-islam.org/faq/>

*Ey iman edenler! Allah'tan korkun
ve doğrularla beraber olun ..
(Kur'an-ı Kerîm, Tevbe sûresi, 119)*

*Rafizîler
Sahih-i Buhari'de
yer alan
Şîî raviler.*

İlk İslam bilginlerinin birçoğu,
Şia'nın görüşlerini benimsemekteydi.
Onlar adil ve güvenilir olarak görülmekteydi.
Ünlü Sünnî hadis âlimleri Peygamber efendimizden (s)
yaptıkları rivayetlerde onlara dayanmışlardır.

Aşağıdaki listede, Buhari'nin *Sahih*'inde dayandığı Şîî alimlerin bir kaç tanesinin isimleri sıralanmıştır. Onlara, burada sıralanmayanları ve Müslim'in *Sahih*'inde ve diğer dört *Sihah-ı Sitte*'de geçen Şîî ravileri eklersek, bunların sayısı çok daha yüksek olacaktır. Bu yazının çerçevesini aşacağından, burada sadece şahıs başına bir-iki hadisi, hadisin rivayet edildiği eseri ve bulunduğu bölümü belirterek, verdik. Geri kalanları hadis fihristleri ya da hadis bilgisayar yazılımlarını kullanarak elde edilebilir.

Okuyucu, aşağıda bulunan değerlendirmelerde sık sık *Rafizi* kelimesine rastlayacaktır. *Rafizi* kelimesi Sünnî alimler tarafından, Hz. Ali'den (a) önceki halifelerin meşruluğunu açıkça tenkit eden ya da kabul etmeyen Şîîler için kullanılıyordu. .

<p>Ubeydullah b. Musa el-Absî (öl. h. 213)</p> <p><i>Sahih-i Buhari [Kitab el-İman]</i> <i>Sahih-i Müslim [Kitab el-İman]</i> <i>Sahih-i Tirmizi [Kitab es-Salât]</i> <i>Sünen el-Nese'i [Kitab es-Şehv]</i> <i>Sünen Ebu Davud [Kitab at-Tahhare]</i> <i>Sünen İbn Mace [Kitab al-Mukaddeme]</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> o „Ebu Davud dedi ki: O tutkulu bir Şîî idi. Hadisi muteberdir...İbn Mendeh dedi ki: Ahmed ibn Hanbel halka sık sık Ubeydullah'ı zikretti. O <i>Rafiziliği</i> için tanınmıştı. (Ali'ye olan aşırı bağlılığı için) ve hiç bir zaman evine Muaviye isminde kimseyi almazdı.“ [<i>Hadis İmamı Buhari ve rivayet ettiği alimlerin itikadı</i> (Ez-Zehebî, Salafî Yayınları, İngilt.1997, s.89), <i>Siyer A' lam en-Nubala</i>, cilt 9, s.553-557] o „O dindâr bir insandı. Şîî alimlerin ileri gelenlerindendi... Yahya b. Main tarafından muteber olarak değerlendirilmiştir. Ebu Hatim, onun güvenilir olduğunu söylemiştir... El-İclî dedi ki: Kur'an bilginleri arasında söz sahibi idi ..“ [Ez-Zehebî, <i>Tezkirat ul-Huffaz</i> adlı eserin „Ubeydullah b. Musa el-Absi“ babında]
--	---

<p>Abbad b. Yakub el-Revacanî (öl. h. 250)</p> <p><i>Sahih-i Buhari [Kitab et-Tevhid]</i> <i>Sahih-i Tirmizi [Kitab al-Menakib]</i> <i>Sünen İbn Mace [Kitab ma ca' fi al-cana'iz]</i> <i>Sünen Ebu Davud [Kitab es-Salât]</i> <i>Sünen İbn Mace [Kitab es-Salât]</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> o O güvenilir bir <i>Rafizi</i> idi ve hadisi (<i>Sahih</i>) El-Buhari'de bulunur. [İbn Hacer el-Eskalani, <i>Takrib el-Tahzib</i>, „Abbad b. Yakub el-Revacanî babında“] o Ebu Hatim dedi ki: O bir Şeyh idi. Güvenilirdir. İbn Adî dedi ki: Selefi suçluyordu. İçinde Şîîlik taşıyordu. Salih b. Muhammed dedi ki: Osman'ı suçluyordu. Onun şöyle dediğini duydum:“Allah'ın adaleti fazla büyüktür ki, Talha ve Zübeyr'in, onların Ali'ye biat edip, daha sonra ona karşı savaşmalarından sonra, cennete girmelerine izin versin.“ İbn Hibban dedi ki: O başkalarını kendine (kendi inancına) çağırın bir <i>Rafizi</i> idi. Bu hadisi rivayet etmiştir:.. „Muaviye'yi benim minberimde oturur halde görürseniz, onu öldürün!“ [El-Mizzî, <i>Tehzib el-Kemal</i>, „Avf b. Ebi Cemile“ babında] [İbn Hacer el-Eskalani, <i>Tehzib el-Tehzib</i>, „Abbad b. Yakub el-Revacanî“ babında]
--	--

<p>Abdulmalik b. Ayan el-Kufî</p> <p><i>Sahih-i Buhari [kitab et-Tevhid]</i> <i>Sahih-i Müslim [kitab el-İman]</i> <i>Sahih-i Tirmizi [kitab Tefsir el-Kur'an]</i> <i>Sünen el-Nese'i [kitab el-İman ve en-Nizur]</i> <i>Sünen Ebu Davud [kitab el-Buyu']</i> <i>Sünen İbn Mace [kitab ez-Zekat]</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> o O <i>Rafizi</i> bir Şîî idi. Görüş beyan edenlerdendi. [Ebu Cafer el-Ukeyli, <i>Du'afa el-Ukeyli</i>, „Abdulmalik b. A'yan“ babında] o O bir <i>Rafizi</i> idi, güvenilirdir. (<i>Saduk</i>). [El-Mizzî, <i>Tehzib el-Kemal</i>, "Abdulmalik b. A'yan" babında] o El-İclî dedi ki: O Kufe'liydi, Tabiîndendi. Güvenilirdir. Süfyan dedi ki: Şîî olan Abdulmalik b. A'yan bize rivayet etmiştir; O bir <i>Rafizi</i> idi. Görüş beyan eden biriydi. Hamid dedi ki: Bu üç kardeş, Abdulmalik, Zurara ve Hamran, üçü de <i>Rafizi</i> idiler. Ebu Hatim dedi ki: Şîîliğe sarılan ilk insanlardandı. Dürüst bir ailedendi ve sağlam rivayetleri vardır. Ve rivayetleri yazılmıştır. [İbn Hacer el-Eskalanî, <i>Tehzib el-Tezib</i>, "Abdulmalik b. A'yan" babında]
<p>Abdurrezzak el-San'anî (öl. h. 211)</p> <p><i>Sahih-i Buhari [kitab el-İman]</i> <i>Sahih-i Müslim [kitab el-İman]</i> <i>Sahih-i Tirmizi [kitab et-Tahhare]</i> <i>Sünen Nese'i [kitab et-Tahhare]</i> <i>Sünen Ebu Davud [kitab et-Tahhare]</i> <i>Sünen İbn Mace [kitab el-Mukaddeme fil-İman]</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> o İbn 'Adî dedi ki: Onlar (yani ulemâ) hadislerinde, Şîî olması dışında, bir beis görmüyorlardı... İtibar sahibi bir adamdı. ...Peygamberin ev halkını (<i>Ehl-i Beyt</i>) ululayan ve başkalarını aşağılayan hadisleri rivayet etmiştir... Muhlid el-Şu'ayrî dedi ki: Abdurrezzak ile beraberdik. Birisi Muaviye'nin adını zikredince, Abdurrezzak dedi ki: “Ebu Süfyan'ın halefini anarak, beraberliğimizi lekeleme!“ [El-Mizzî, <i>Tehzib el-Kemal</i>, "Abdurrezzak el-San'anî" babında] o İbn 'Adî, Abdurrezzak'tan (bir hadisi) rivayet etmiştir: „Muaviye'yi minberimde görürseniz, onu öldürün!“ [Ez-Zehebî, <i>Mizan el-İtidal</i>, "Abdurrezzak el-San'anî" babında]
<p>Avf b. Ebi Cemile el-Arabî (öl. h. 146)</p> <p><i>Sahih-i Buhari [kitab el-İman]</i> <i>Sahih-i Müslim [kitab el-Mesacid ve Mevadi' es-Salât]</i> <i>Sahih-i Tirmizi [kitab es-Salât]</i> <i>Sünen Nese'i [kitab et-Tahhare]</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> o O bir <i>Rafizi</i> idi ama güvenilir idi... Birçok alim tarafından güvenilir olarak değerlendirildi. Kalbinde Şîîliği taşırdı. [Ez-Zehebî, <i>Siyer A'lam el-Nubale</i>, "Avf b. Ebi Cemile" babında] o Avf bir Kadirî, bir Şîî, bir şeytan idi! [Ebu Cafer el-Ukeyli, <i>Du'afa el-Ukeyli</i>, "Avf b. Ebi Cemile" babında] o Şîîliğe meyilliydi. İbn Ma'in güvenilir olduğunu söyledi. En-Nese'i dedi: Çok güvenilir.